

діло

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок ч. 10, П. пов.
Конто почт. шваб. 143322.
Адреса для телеграм:
"Львів", Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передплатуємим
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в краю 450 зод.
За транзитом:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 8 шв. фр., Чехо-
словацькій 30 ч.к., Румунії 150
лей, Богтарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміла адреси 1 лок.

Телеф. Редяний: 29-41.
" Друкарні: 29-26.
—
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІ.
—
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

VI. Конгрес Комінтерну.

Львів, 21 липня 1928.

Москві відкрили дня 17. липня ц. р. VI-тий з черги конгрес комуністичного інтернаціоналу (Комінтерну). Досі прибуло на нього 350 делегатів комуністичних партій з 35 країн. До президії конгресу ввійшли: Бухарін, теперішній голова виконавчих Комінтерну; Сталін, генер. секретар ВКП; Кларя Цеткін (Німеччина); Тельман, Кашен, (Франція) і 28 визначніших провідників комуністичних партій.

Останній п'ятий конгрес Комінтерну відбувся в Москві перед чотирма роками. Тоді були зовсім відмінні від теперішніх політичні відносини в світі та зовсім інший уклад сил в Європі та інших частинах земного глобу. Комінтерн мав тоді менше філій у виді комуністичних партій поодиноких країн, а попри те всі тодішні партії були щільно в організаційних зв'язках. Тепер нараховує цей світовий осередок і штаб комунізму 54 секції, тобто 54 філій по різних краях усіх частин земного суходолу. Від останнього конгресу досі Комінтерн помітно скріп в організаційному відношенні та набув величезний запас досвіду. Мета Комінтерну — як відомо — величезна, а саме: організація комунізму в цілому світі та підготовка соціальної революції як засобу до введення до всіх краях світу комуністичної диктатури, прозваної більшовиками диктатурою пролетаріату. Таким чином Комінтерн протиставить себе всьому світові, всім державам та їх устрою за винятком очевидно СРСР. Можна іронізувати з того непомірно великого завдання Комінтерну, можна сміятися з його провідників, можна обезцінювати перманентно триваючий, проголошений і все підтримуваний Комінтерном став вплив між ним і всім капіталістичним світом, але не можна ні Комінтернові ні його керівникам зробити закиду непослідовності, невідержаності або зневіри в реалізацію своєї мети.

Він посувається черепашиними
роками вперед. Колиж навіть від-
ступити на крок назад на одному
вдтинку, то зате посувається впе-
ред на кількох інших відтинках бо-
вого фронту. А все те відбуваєть-
ся організовано, хоч і дуже по-
дільно в припоровленні своєї стра-
тегії до дуже і дуже далекої мети.
Колі лідери Комінтерну будуть на
VI конгресі робити підсумки праці
всїх своїх філій за минулих чотири
роки, то без сумніву повинні вика-
зати, що поза межами СРСР, біляно-
їної праці значно більший ніж у
самому СРСР. В усіх державах Єв-
ропи, Азії й Америки комуністи те-
пер розмірно сконсолідовані, а о-
станні наприклад вибори в Німеч-
чині та Франції нагально доказали,
що вони там організаційно розро-
стаються та набирають поважної
сил. Отже поза межами СРСР, по-
мітний зріст комунізму, а в самому
СРСР, є явна його декаденція. Там
їм сильний не лише комінтерни-
ським субсїдїями, але й романтич-
ським наставленим психїки до кра-
сї соціалізму тобто до СРСР.

:: НАИБІЛЬША В КРАЮ ФАБРИКА ДЗВОНІВ ::

2525 5-32

БРАТІВ ФЕЛЬЧИНСЬКИХ

В КАЛУШІ, ВУЛ. СІВЕЦЬКА Ч. 18.
В ПЕРЕМИШЛІ ВУЛ. КРАСІЇВСЬКОГО Ч. 63.

відлижас на замовлення дзвони гармонійні! Я поодинокі, а постійно удержує на силі над 200 штук готових дзвонів у вазі від 10 до 600 кг.

ЦІНИ ПРИСТУПНІ - СПЛАТА РАТАМИ

При важливіших запитаннях прохасться
письма до нас вислати рекомендовано.

тут, то є в СРСР, комунізм підриває та точить боляк внутрішніх партійних тергів, непорозумінь і крім того — а це найважливіше — великорозмірні невдачі комуністичних експериментів на господарському фронті.

Якже конкретна програма праці конгресу? Отже крім звіту з діяльності Виконкому Комінтерну за 4 роки, прийдуть на порядок: програма (ідеологічна її частина і тактика) Комінтерну, справи революційних рухів у колоніях та засоби боротьби проти небезпеки війни. Орієнтаційні гасла для праці VI конгресу Комінтерну сформулював Сталін дня 13. липня ц. р. на зборах т. зв. активу ленинградської партійної організації у висновках до свого реферату ось як: «завдання комуністичних партій: по перше, невтомно боротися з соціал-демократизмом по всіх лініях — і по лінії економічній, включаючи суди викривання асякого пацифізму для завоювання більшості робітничої класи; по друге, утворити єдиний фронт робітників передових країн та трудових мас колоній, щоби відвернути небезпеку війни, або коли війна настане — перетворити імперіалістичну війну в війну громадянську, розгромити фашизм, повалити капіталізм, встановити радянську владу, визволити з неволі колонії та зорганізувати всесвітню оборону першої в світі робітничої республіки».

Ось в тому цитаті сформульовані дуже вичерпуючо ті основні проблеми й завдання, які буде розробляти VI конгрес Комінтерну. Здається, що все те утопічні речі. Однак коли зважити та проаналізувати ту політичну атмосферу, якою насичена не тільки Європа, але й інші частини світу, коли приглянутися ближче нарастаючим суперечностям між Англією та З'єднаними Державами Північної Америки, ти-

ми останніми і Японією, а далі між Англією і Францією, тією останньою й Італією і багато багато інших назриваючим конфліктам, то прийдеться ствердити, що праця Комінтерну має мало спільного з балабачками на тему відірваних нерелевних та утопічних справ.

А що ж робиться для паралізування роботи і впливів Комінтерну? В тій діяльності не робиться нічого! Але за те навпаки, робиться багато для успішності праці та впливів Комінтерну. Лігу Націй, що мала нібито стояти на сторожі мира й справедливості в міжнародних відносинах, зокремаж на сторожі прав поневолених, самі її творці перетворили в жалюгідну шопку, в трибуну нещирої пацифістичної фразеології і накінець знищили до неї та її авторитету всяке довіря. Наслідком того втратили і свій авторитет. Вся створена ними політична атмосфера переладована й пересичена війсьними бацями як піколи та ледяні пропуски крізь себе лукаві пацифістичні фрази. Всі невдачі та компромісації великодержав, передовсім у діяльності пасифізму, знаменито використовують для своїх цілей керманіші Комінтерну та кують для себе капітал, особливо серед усіх поневолених та покривджених світу. Тому ніщо дивного, що морально почувають себе комуністи в праві не тільки виповідати війну цілому світові, але й фактично вести. Бож війна ця ведеться повільно й систематично а при тім безперервно не від нині. Вона й не припиниться доти, доки не прийде до генерального зударя між тими двома світами. Шостий Конгрес Комінтерну саме й має за завдання посередити чи безпосередніми дорогами приєднати цей зудар як не на цілому фронті то бодай на одному його відтинку, надіючись, самозрозуміло, на перемогу.

Бути чи не бути?

Труднощі „Рідної Школи“.

Наші часописи оповістили знов не тільки залик Головної Управи, але й інші статті про критичний стан „Рідної Школи”. Слушно сказано в одному дописі „Нового Часу”, що наше громадянство так уже привикло до відозв, заликів, просб і грозьб, щоби йти в допомогу „Рідній Школі”, що це не робить на нього ніякого враження. А наслідком того є явище, що на „Рідну Школу”

впливає щораз то менше жертв. Виходить воно так, як у тій байці, що збиточний віщар страшний громадян криком: воєні! воєні! так довго, доки воєни не перестали зважати на його заклик і не прийшли йому на поміч навіть тоді, коли воєні дійсно вдерся в кошару овець і заробив шкоди. Боїмось, щоби воно не сталося так і з "Рідною Школою", та щоби громадянство по брехаві цієї установи до

чого воно саме йде, не оправдувало своєї байдужності тим, що воно, мовляв, не думало, не припускало, щоби справа малася так анко, бо річ-річню друковано безліч відозв про негайну потребу допомоги "Рідній Школі", і хоч та поміч щораз меншала, то "Рідна Школа" таки не пропадала, як це в тих закінках заповідано.

Щоби запобігти небезпечній думці, що воно й цим разом не так страшно, як написано, треба нашо-
му громадянству знати, що Головна
Управа „Рідної Школи“ й поперед-
німи роками ніколи не страшила
громадянство видумками про дикий
стан фінансів цього товариства, бо
воно виказувало все недобори, які
постійно зростали, а що ці довги не
довели досі до розвалу „Рідної
Школи“ то пояснюється це тим, що
з одного боку „Пенсійний фонд у-
країнських службовиків“, якому Го-
ловна Управа і Старшина Кружків
„Рідної Школи“ завинили великі су-
ми, ждала терпеливо полагоди дов-
гів, а з другого боку українські фінан-
сові інституції давали кредити.
Із цим роком устало одне і друге,
бо пенсійний фонд перейшов на дер-
жавний заклад обезпек прив. служ-
бовиків. Він і домагається тепер
сплати заданих вкладок під загро-
зою евакуації, а фінансові інституції
вимагають звороту позичок, припи-
нюючи дальші кредити.

Щоби цього року не допустити до екзакуцій і ліцензацій останнього майна товариства, введено згоду вірників на сплату довгів ратами, які необхідно треба додержувати. Ось тому то вже від кількох місяців не стає гроша на платні учительству, а з кінцем шкільного року, коли то перестали напіввати шкільні оплати, дійшло до того, що учительство „Рідної Школи“, а з ним і його родини, разом кількасот душ, перебувають вакації голодуючи. Так то пояснюється, чому дотеперішня постійна фінансова скрута „Рідної Школи“ перетворилася зараз у го-стру кризу, яка безумовно загрожуює її дальшому існуванню, якщо українське громадянство не поспішить їй негайно з громадською допомогою, як минулого року жертвам повені, рятуючи не тільки учительство від голоду, але й рідну школу від розвалу.

А це мусілиме наступити неминуче вже з лютим шк. роком, якщо українське громадянство не подає вперед про негату значну поміч на задегі платіні ичительство, а описіа про фонди, конечні на удержувани поодиноких народніх шкіль УПТ-ва. Цим повинні зайнятися безпороочно, но дотичні Кружки "Рідної Школи", укладаючи докладний прелімінар кожної школи на шк. р. 1928-9, і вважаючи при тім на те, щобі їхні середні школи не виплачували своїм учителям 100-проц. державних поборів іа всімі додатками, ба, навіть тринадцяту платню, а за те народніе шкільство мало а годоу.

Виконання отсього завдання ухри-
їнського громадянства є в першу
чергу обов'язком мозку нації, «Рідної Шко-
ли», що свідомі нації «Рідної Шко-
ли», що унікають собі належне на-
вчання страшний моральної ката-
строфи для нації, колись завдалася
ця остання гать, що ще синіє
випереджувати нації мо-
доді Розвід цієї національної теор-

Жадайте французьких ПАПЕРЦІВ ДО КУРЕННЯ.

14-5

що енергійніші вчинки влітку старіються кооперативними засобами добути населення з економічної нужди. Святий почався промовою Службою Божою, яку відправив о. мітр. Базюк на майдані при церкві. Під час неї співав хор зі сел. Конохова, з гарною музикою. Виступ відбувся під керівництвом кооперативного пласту „Молодого Уряду“ і „Чорткових Лівонів“ та представників різних товариств зі Стрийщини. У ньому взяло участь яких 5000 осіб.

Все це море голів зупинилось перед новою кооперативною будівлею. Посвятив її при співучасті 14 священиків з доколомних сіл о. мітр. Базюк. Промову сказав радник Височанський, підкреслюючи значення кооперативної організації. Кооперативне свято почалося промовою о. Пеленського з Лисятич. Посол О. Луцький у поетичній промові змалював образ праці „Союзу Кооператива“ у політі. Виступ ішов привіт іск. Паалковського зі Львова і П. Комаляського, дир. банку з Луцька, який згадав що наші воляські земляки, без огляду на зовнішні перешкоди, беруть собі приклад з галичан. Від „Центросоюзу“ промовляв п. Ю. Шепарович, від „Маслосоюзу“ інж. Палій, далі п. Мартюх з Копичинь, д-р Шахович з Бібрки, п. Гарасимович з Косова і селянин Шаварага, від кооперативу з Нивева Доз. Від усіх установ Стрийщини промовляв адвокат д-р Луцький.

Свято закінчилось забавою учасників у селі „Народного Дому“.

В. Л.

пері. Цю резолюцію прийняв одностайно весь зїзд.

На пропозицію проф. Войницького, голова польської делегації, слідуючий III зїзд славянських ботаніків має бути у Варшаві в р. 1931.

Щодо зовнішнього вигляду зїзду та треба сказати про його надзвичайну організацію, продуманість плану і сердечне прийняття величезної кількості гостей у рядовими чинниками і цілою Прагою (на загальний зїзд приїхало яких 4.000 делегатів).

Д-р Дм. Пасічник.

Нобіле і міжнародний суд чести.

Шведський дослідник Фреухен поміщує в „Політикен“ статтю, де домагається, щоби Нобіле станув перед міжнародним судом чести. Той суд повинен відповісти на такі питання:

1) Чи воздушний корабель, на якому їхав Нобіле, був настільки підготовлений, що міг вибиратись на бігун?

2) Чи розпорядки, які дав Нобіле після катастрофи були доцільні і чи вільно йому було першому покинути залогу?

3) Чи Нобіле своїми неправильними та суперечними вивченнями не наразив на небезпеку рятувкової експедиції і чи не збільшив непотрібно їх кошти?

Кооперативне свято в Стрию.

Посвячення власного дому П. С. К.

Для 15. ц. м. відбулося в Стрию посвячення нового дому „Політового Союзу Кооператива“, получение з кооперативно-господарським святом. Обі ці події є доказом,

Наглий суд у Львові.

6 обвинувачених перед судом.

Нині, з п'ятниці, велася спершу боротьба між обороною і прокуратурою за компетенцію суду. А саме оборона поставила внесення, щоб наглий суд признав себе некомпетентним рішенням до справи, проти чого виступив прокуратор. Трибунал до наріді не прихилився до внесення оборони і не переказав справи звитайному постановованню. Тому розправа велеться далі перед наглим судом.

Другого дня розправа здійснювали перші свідки, а саме поттові урядники Тустановська і Добротанська та агент Вайнштом. У зізнаннях їх було багато цікавого, при чому між зізнаннями перших двох і зізнаннями Вайнштома були великі

протиріччості. При цьому зізнавали менше фактів свідки.

Нижче подіємо хід зворотньої розпудової розправи.

Пополуднева розправа першого дня велася з підгодинами опісля. Б год. 5.30 введено на сідло обвинувачених Ординця, Мироня й Евгена Качмарського. Розправа закінчилась від пересудування обв. Качмарського.

Зізнання Качмарського.

Обв. Еуген Качмарський заявив, що до вини признається. Десять на місяць перед випадком приступив до нього оди

мадським оболонням (на якого просторі тягнеться борovina) віденський компанії та доплачує 6.000 К. на направи громадських доріг. Компанія буде заведення на великий розмір з потрібними побічними будинками, пансіонами то-що. Після 30-ти літ (в пізнійшій пропозиції спущено на 26 літ) ціле заведення з усім майном переходить на власність громади. Тодішній війт Федько Гладун усіми силами намагав, щоби громада згодилася на цю пропозицію, вказуючи на користи, які з того матиме село, але громадська рада не погодилася.

Після цього інциденту все вернуло до старого ладу. Місцеві селяни і перед війною, і після війни — зробили собі своєрідний промисл з черчанської води. Вони везли її в бочках до Рогатина і інших околичних містечок і там продавали жидам по 3 К., зга. 3 зол. за бочку.

В 1925 р. в Черчі заносилося на завязання селянської спілки для правильнішої експлуатації мінеральних вод. Тринацять (13) черчанських господарів зложило менш білш по 10 зол., маючи на меті на моргові оболоння збудувати лазню та в ній поставити кілька кабін для свого села і сусідніх сіл. Однак уже на самому початку в спілці повстали непорозуміння, спілка розвазлася і спровадила.

Два роки пізніше, на початку 1927 р. знову виринула справа правильної експлуатації черчанських мінеральних вод. З приходом до Черчі на управителя школи п. Петра Бігуса висунув ту справу наповнач. громади п. Василь Гладун. Переведено частинну аналізу черчанських вод д-ром Музиною й інж. Кандяком, на якій основі видали лікарське оречення док. д-р Сабатовський і почесно відомий наш лікар д-р М. Паньчинин. Опісля створено селянську спілку з 6-тих та за зложені і позичені гроші впорядковано 4 (чотири) джерела (всіх джерел є до 30), вибудувано гарний купельний будинок на сірчані і борвиннові купелі з 17 кабінами, переведено в селянських хатах потрібні адаптації на приєм гостей і минулого року пушено в рух черчанське заведення.

IV.

Цього року відбувається другий з черги сезон. Поки-що мало гостей в Черчі. Всього до 50 осіб, а з того понад 40 українців, а решта жиди. Минулого року гостей було далеко більше з відворотним відношенням між українцями і жидами, яких було до 80 при, а українців 20 при. Жиди в цьому році дискретно бойкотують Черче. Ще знаємо у львівській сіоністичній „Хайді“ дозвину

уючі зїзди, за яких стелять і неславянські мови змогу бачити працю славянських учених.

З привітани виступали крім чехів, проф. Стоянов від болгар, проф. Воук — від югославів, проф. Войницькі — від поляків, проф. Чередія — від українців, проф. Іліні — від росіян, а проф. д-р О. Колесса від імени Українського Академічного Комітету в Празі.

Поодинокі делегати були крім великої чеської, дуже чисельно заступлені. Болгарія з огляду на земаструс вислала лише проф. Стоянова; югославянську делегацію заступав проф. Воук; російську з еміграції — проф. Іліні і проф. Ширяев; українську — проф. Чередія (Україн. Подобр. Академія), доц. Мазепа (Подобр. Академія), д-р Пасічник (Доктор Україн. Педагог. Інституту в Празі) і інж. Савеліч.

Цьогож дня відбулася прогулянка до Прутоничного державного парку, який уявляє резервацію найбагатшої флори та є в цілій Європі однією по розміру та багатству збіркою рослин.

25. травня відбулася цілоденна прогулянка до Карлового Тину (Карлштайн) під Прагою під проводом проф. Доміла. 26. травня в год. 10-йй допудудня в „Народньому Дивадлі“ урочисте відкриття VI зїзду чехословацьких природників, лікарів та інженерів, присутності президента республіки д-ра Т. Масарика. Від українців засідав у почесному відділі академік проф. д-р І. Горбачевський, якого похвта привіт австрія кількатисячма маса учасників голосяними опесками.

Відкриті ботанічного зїзду читав кожний у своїй мові і дискусію вели так само.

У веділю були окремі сходи ботаніків, присвячені питанням взаємини славянських ботаніків, щодо обміну часописів, публікацій, то-що.

Для 29. травня на закінчення зїзду ботаніків президія запропонувала кілька резолюцій. Ухвалили сталий обмін літературою, виниму молодих учених ботаніків між славянськими державами та скликання майбутніх зїздів. Щодо утворення федерації славянських ботаніків то первісно пропонували утворити зараз-же федерацію з тим, щоби росіяни дістали два місця, один від СРСР, друге від еміграції. На внесення українського делегата д-ра Д. Пасічника, щоби українцям також признали заступництво, після короткої дебати внескодання з російськими проф. Іліном, проф. Подлера (Брно, університет) поставив резолюцію, яка передбачувала утворення покісно організаційного комітету з тим, щоби до нього входили представники славянських ботанічних товариств, при чім до цього організаційного комітету мають бути закликані обовязково українці. Тому, що це найбільш відповідало майбутнім можливостям український делегат погодився на таку зїдку і в формі внесення проф. Под-

до сотні мадярських жидів. Вони жили в хатах і по столах. Кожний селянин мав по 2—3 ванни, грів воду з джерел і купав своїх гостей без ніяких лікарських приписів. До Черчі тягнули головним чином жиди, бо вони найбільше чуткі на своє здоров'я та все стараються його поправити — тим більше, коли це можна досягнути дешевим коштом. Черчанські води спеціальними бочковозами забирали й сусідні двори, лікуючи підірвані всякими недугами шляхту. В пуківському дворі перебував якийсь зломаний недугою француз, якого на ноги поставили аж черчанські купелі, хоч він був перед тим і безуспішно лікувався в різних світових купельних заведеннях. Такий первісно-примітивний спосіб використання лічничої сили черчанських вод трівав майже аж до світової війни.

В 1904 р. в околицях Рогатина відбувалися великі тзв. цісарські маневри. Військові лікарі звернули увагу на черчанські води. Набравши води у пляшки, вони відїхали після скінчених маневрів у своєси. За якийсь час громада одержала з Віденської компанії на експлуатацію ярк а джерелами і громадським оболонням спершу на 30 літ, а опісля на 26 на таких умовах: Громада відступає ярк а джерелами і го-

Відкритий скарб.

Кілька слів про Черче і черчанські води.

Черче, 18. липня 1928.

(Докінчення).

III.

У розмовах зі селянами хотів я дещо довідатися про повстання і минулину Черча. Однак без висліду. Мені вдалося ствердити, що колись давно село находилося далеко поза ювінішим Черчем на полі „Загузінік“. Так називалося й село. На тих місцях іще й сьогодні виносять деякі речі, надибають фундаменти, а перед кількома літами внорали навіть церковну кадилицю. В околиці, де сьогодні простягається Черче, по переказу мав бути якийсь монастир, жиди якісь черці, а відсіля й пішла назва села. Черчанські (місцеві селяни кажуть: черчєнські) цілючі джерела тямать найстаріші мешканці села. З певністю можна твердити, що щонайменше від якої сотні літ тут лікувалися, головню на ревматизм, з якийським успіхом. Були це в першу чергу жиди, навіть з далекої Мадярщини, а опісля місцеві та околичні селяни. Старі селяни оповідають, що ще малими хлопцями пам'ятають, що в тому куті села, яке простяглося над ярком, з якого буть, міжові джерела, скучувалося

Д-р М. ВАХНЯНИН

організує в Карльсбаді

д-р „Wied“ Mühlbrunnstrasse 9.

Тел. 19—21. 12—14

Д-р Бронислав Овчарський

організує 2323 10-7

у внутрішніх недугах у літнім сезоні в Криниці під „Тополями“.

членів в „Сомолі III“. І замовили його вступити до УВО. Оби до організації ще не належали, а мав вступити до неї аж після кінцевого нападу на пошту. На пошті оби мав надавати пакунок, а після того мав вийти, що було знаком для інших, які мали вийти до середини. Так і сталося. Оби прийшов на пошту в год. 3.45 вечір. І палатин пакунок, вийшов. У цей момент всі інші вийшли до середини, щоб отримати пакунок — і всі кинулися до авто. Перший скочив до авто оби. По дорозі почавши від ул. Шимонівця всі поводи стали вискакувати. Револьвери полишили йому і Мирошев — те два. Оби свої два револьвери передав у течі братові Романові (який ніяк не брав участь в нападі на пошту), щоб він їх зберіг. Оби брав участь у нападі, бо хотів бути членом УВО, а це була передумова його прийняття.

На запит рад. Ангельського оби каже, що не знав особисто того члена УВО, який його замовляв вступити до тої організації, що рад. Анг. каже апроposito. Оби признається, що мав револьвер, який йому в іншим видано на те, щоб могли боротися з раб. погоні за ними. На пит. скільки осіб увійшло до середини пошт. уряду, оби каже, що троє або чотириох.

На запит прок. оби каже, що вчився працювати до 6-ї кл. гімн. Револьвери передав братові, якого стрілуу на куляпаркислів дорозі. Братові не агудував нічого про напад.

На запит д-ра Старосольського оби каже, що зі школи виступив оману, бо не мав з тої заплатити шкільної оплати.

Зізнання Плахтини.

Оби. Іван Плахтина до мни почуваться. Перед місяцем дістав повідомлення від команданта УВО, що має бути напад на пошту. Напад заплановано на 3. липня, в год. вечером. Оби мав за завданням стероризувати відомого і більш нічого. Револьвер мав свій, бо служив член УВО мав свій власний револьвер. Коли оби увійшов до середини, побачив, що той, що надавав пакунок, стероризував уже вельного револьвером, який тримав уже руки до торк. Оби вийняв тоді свій револьвер і вступив біля вельного, а той, що

надавав пакунок, пішов далі в середину. Після недовгого нападу інші учасники втіли автом, а оби пішов собі до ул. Сидельських і потім поїхав трамваем.

На запит рад. Ангельського, чи тим, що надавав пакунок і стероризував вельного, був оби. Катмарський, оби каже, що не пригадує собі. На запит прок. оби каже, що не забрав від пошт. уряднички Любішевської 19 зол. і 31 сот., бо не було навіть неможливе при його функції.

На запит д-ра Строніцького оби зазначає, що був членом УВО і салатів приєзду, по думці якої не можна було вийти нікого з території, бо за це громила смерть. З доручення тої організації брав участь у нападі.

Зізнання Сіцького.

Оби. Євген Сіцький признається тим до співучасті в нападі. Був членом УВО і виконав тільки її приказ. До організації належав від 3 місяців. Оби мав за завданням покласти авто, що він і зробив, діставши заздалегідь число авто (115). Шофер Штокало був його знайомий з промислової школи. Коли приїхали на місце, оби висів і проходився адовж ул. Сидельських. Хто були учасники нападу, оби не знає. Він тільки бачив, як заарав по 6 год. вийшло на вул. Сидельських 4—5 людей, що вконали до авто і поїхали в сторону вул. Потоцького. Оби пішов на дошки в сторону вул. Конерника, звідки поїхав трамваем до дому.

Предс. відчитує зізнання обвинуваченого в свідстві і питає, чому вони різняються від того, що він знає мни. Оби заявляє, що зізнання на поліції озвучив під впливом побоїв. У суді говорив так само, бо боявся, що його в протиставленні відпаду відповісти знов на поліцію, де його знову стануть бити.

На запит рад. Ангельського оби каже, що приказ дістав від команданта організації, того самого, що вступив його до УВО. Як оби замовляв авто, то не казав нічого до шофера. Як приїхали на вул. Сидельських, то оби казав шоферові стати, що він і зробив. Більше нічого не говорив.

На запит д-ра Волошинова і д-ра Глушакевича оби каже, що мав поручення пильнувати, аби авто могло бути кожної хвили в русі і аби хто до нього не вів. Оби чується винним остільки, що виконав наложене на нього завдання, але не уважав себе винним саме привласненості до УВО. Зі свого атинку не міг і не думав мати ніякої користі.

Останній зізнався сьогодні оби. Ів. Штокало.

Зізнання Штокала.

Оби. Іван Штокало до мни не признається до УВО не належав. Був тільки членом Тав. „Дуг“, але й там не належав до жодних і туди не входив. Він обіцяв: Десь на три тижні перед нападом

на пошту він на його авто Ордисень і вони поїхали через ул. Сидельських до „Сомолі III“, при вул. Гроденській. До них присівали були по дорозі ще дві особи. В день нападу на пошту вони доручення Ордисень оби, зійшли разом зі Саніжани у сторону вул. Сидельських, на якій вони опинилися. Мотор був увесь час в русі. По якійсь часі Ордисень і ще мабути три особи вийшли з брами і скоро поїхали до авто та казали їхати в сторону вул. Потоцького. На розі вул. Шимонівця висіли один з подорожних, а інші висіли аж у полі. За цю їду заплатили обвинуваченому Ордисень 1 долара. Коло год. 7.30 того самого вечера обвинуваченого вже арештували.

Предс. відчитує зізнання обвинуваченого в свідстві, в яких він м. ін. заявив, що оби Ордисень признався перед ним, що він брав участь у нападі на українську гімназію. Тепер оби не відкажує, кажути, що не підозрювала йому поліція, але того він не казав.

Оби про плішований напад на пошту не знав нічого. Авто тримав у погості, бо так казав йому Сіцький. Так бувало часто, як гості хотіли відразу їхати далі, то не тратили часу.

При вірній ставив пильку зупинити д-р Глушакевич, вивислюючи всі подробиці, означив з Іваном Штокалом в пам'ятному дні 3. жовтня 1928.

На тому четвергого розправа скінчилася пізнім вечером (год. 8.45).

ДРУГИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

На початку розправи повідомив д-р Ганкевич трибунал, що від нього оби Ордисень боронить д-р Старосольський, оби. Мироша — він, д-р Ганкевич, а оби. Катмарський — д-р Присольський Нестор, який представляється трибуналом. Оборони інших підсудних незмінені.

Боротьба проти компетенції суду.

Після того забрав іменем оборони слово д-р Глушакевич, який заявив: Зголосимо закид некомпетентності палатного суду в таких формальних притини: 1) оголошення палатного суду не перевело формально під азуви бубала і труб, на те просямо подивитися свідків: 6. предс. Найман і всіх його заступників (визначено); 2) місідком спонсення речення додержання прокураторським урядом, бо прокуратура довідалася про все 4. липня, а мейло 18. липня свідчено додержання і поставлено внесення на палатний суд, коли не мало бути зроблене цей пізніше 17. п. м.; 3) також суд співняв, бо повинен був зобразити найпізніше 18. п. м. рано, а не аж 19. липня (15 днів з динком від часу, як про напад довідалася прокуратура).

Дотрим з терги забрав слово обор. д-р Старосольський, який сказав:

Продуваючись у відсто до вказів мого передбачення, зазначу, що з допе-

І оце — вже по відпустці!

Чи не за богато вживав Ти сонячних купелів і мавши веселки на дичі? Не гризися і не мучся! **Лешніцера** — м'ясо і мило ці знаменні спеціальні препарати уявляють тебе від **ВЕСНЯНОК**.

В аптеках і drugovikah м'ясо 210, майо 230. — Де бачиш, прямо у ф'єрмі! Аптека Довни і С-ко. Бетелін

сень поліції і з одногидний мізнав обвинувачених виходить, що обвинувачених належали до УВО, яка поставила собі за мету зі зброєю в руці відправити Ох. Галичину від Польщі. Не може бути ніякого сумніву, що винних підсудних була яконай в доручення і на приказ УВО. Цей утинок можна зафіксувати тільки як злочин з § 38 к. а. (державна зрада — намагання відправити частину від цілості), тому він не підпадає компетенції державного суду, тільки компетенції палатного суду. Перед нами тільки один утинок і в цьому не може бути ніякого сумніву: це злочин на приказ негальної революційної організації, а не злочин, що тут є тільки знамена державної пради і ніщо більше.

Підсудні своїм утинком не думали добути ніяких користей особистих, не думали на нім метитися, мали тільки одну мету: виконати приказ УВО.

Відповідь прокуратора.

У відповідь на внесення забрав слово прок. Сивуляк, який сказав:

На перший закид оборони відповім, що розпорядок про наглі суди оголошено як свід. що пізніше і предсідник на початку розправи. Шоде речення палатного суду, то прокуратура зазначає, що зовсім додалася про напад 4. липня, отже про спізнення речення нема мови (!).

Закид д-ра Старосольського, що наглі суд є некомпетентний, не має основи. Твердження підсудних, що вони ділали на приказ УВО, є алогічними.

Репліка оборонці.

Забрав слово голос д-р Глушакевич. Відповідуючи прокураторові, питає дотатні заводи з 1833 р. аж до 1878 р., в яких сказаво адрало, що державне постановили мусити відпустити зійнятише до 14 днів від дня, в який прокуратура довідалася про справу. Отже тут сирава асна, що прокуратура співнялася співнятише на 24 години, а в дійсності ще більше, бо прокуратор, як і ми всі, довідалася про цей напад 4. липня рано з газет.

При вірній забрав іше слово д-р Ганкевич і просив ствердити, що в авто поліції знав з самого початку вказів зазначено, що не члени УВО. Далше під фо-

ся допис а атаками на черчанських селян, закидаючи їм антисемітизм з тієї причини, що хтось вибив вікно черчанському жилові Беркові Кривої. Є це єдиний, правду кажучи, бідний жид, що ще втримався в Черчі. Живучи на клантку поля, він займається ще й покутною торгівлею, скуповуючи від голодних на годинку хапків збіжжя, кури тощо. Розуміється з огляду на походження товару та бажуючи якнайбільше заробити на слабкому торговельному обороті, він платить за часу до часу приходять до прикрих випадків між купуючими і продавцями, що звичайно кінчається вибитим шиб, або іншим подібним актом пієсти. Рогатинські жиди не створюють ці збиткові поразки в „антисемітизм“, боють на тривогу і відвертають жидів від черчанського купельного заведення. Очевидно, того, що ті поразки не є нічим новим та що управа громади їм протидіала, ставлячи варту біля хати Кривої, єдинісний дописувачі не агуають.

Ясно, що не цей „антисемітизм“ є причиною жидівського бойкоту, тільки факт, що черчанські селяни не спішаються допустити жидів до співаки в експлуатації мінеральних вод і до торговельної „обслуги“ купельних гостей. Черчанське заведе-

лення все ще є примітивом, хоч і не первісним. Воно не може розбудуватися за відсутністю більших капіталів. Жиди пропонують більший грошовий вклад, але тільки на правах спільників заведення, а не звичайних кредиторів. Черчанські селяни-спільники, хоч як їм важко, не даються зловити на цей приятельський гачок. Одночасно деякі жиди бажали би набути хоч кусень ґрунту, щоб в Черчі виставити свої ресторани. Годиться агадати, що впр. багатий жид зі Стрілськ Нових Авербах за невеличкий кусень ґрунту пропонував господареві Дмитрові Стекові 800 зол. Селяни не поступались перед жидівським напором, і це, а не неіснуючий „антисемітизм“, є причиною жидівського бойкоту. Той самий Авербах минулого року незвичайно високо ставляв прикмети Черча, а цього року дискваліфікує черчанські мінеральні води і силу їх цілющого діляння.

Тому нашим обов'язком звернути увагу на Черче і підтримати та розбудувати цей наш осередок. Не вважаю себе компетенційм висловлюватися про силу і наслідки черчанських купелів. Шкавих відсидую до авторитетної статті д-ра Т. Бурчинського та лікарської комісії, що з'явиться в нашому лікарському товаристві через три-чотири тижнями відбудеться Черче. Я міг би лише

покланятися на лійки: селян й інтелігентів, що на власному організмі відчули благодатний вплив черчанських вод і купелів. Всі вони одноголосно з подивом і вдячністю висловлюються про Черче. Минулого року тут був такий випадок, що селянин, яку знесено з воза, зовсім обвисла і підірвану ревматизмом, з музиками проїхала Черче після 6-тижневого лікування. Однак і не довсім хворі, себ-то ті, що бажали спричинити регенерацію організму через переміну матері, повинні завітати до Черча на 3—4-тижневий побут. А якій чому ми не мали б створити в Черчі свого вакаційного осередку — тим більше, що Черче знаходиться в рівній відстані від Львова, Станіслава і Тернополя. Хоч тут поруч купельного будинку, знаменитих мінеральних вод і благодатних купелів нема ще комфортних (і розуміється дорогих) пансіонів та ресторанів, хоч Черче є ще примітивом як купельний осередок, то все таки це примітивний хатини, наміє гарні і чисті селянські хати, наміє комфортні, з вогняними підлогами, простою, але гарною й ангідною обстановкою. Тут завжди повинні одягати і не потрібно робити зовсім на всі ті „фанатерії“, яких вимагають розрешані ку-пелів місцевості. Черче не лише

пригоже як купельна місцевість, але й як відпочинкове місце.

Під теперішню пору Черче може помістити до 300 гостей (тепер є до 50) та легко вилати денно до 200 купелів. Хата в Черчі на особу коштує до 40 зол., на два і більше осіб або на сімю від 50 до 60 зол. В селі є дві кооперативи (головна і філія), з того одна біля заведення, де все потрібне можна купити. Хто не хоче вест хати, може харчуватися у місцевого управителя школи, ага в ресторані, який управа заведе на відпочинок з днем 20. п. м. Пересічний одиничний кошт побуту в Черчі разом з купельними вносом на особу 200—250 зол., на сімю 300—450 зол.

Благодійність купелів і мінеральних вод, дешевизна побуту та амагання створити з Черча чисто український осередок повинні сприткувати нашу громаду до самої, тепер єдиний купельний місцевості. Пам'ятаймо, що Черче є великим скарбом. Не даймо врятувати його собі з рук і в будучині акинути поза туди, як це сталося з багатьма кутин, як це сталося з багатьма кутин, як це сталося з багатьма кутин, як це сталося з багатьма кутин.

Ф. Федорів

Третій св.
Леопольд Вайншток,
наказав олаватної фірми Льюїс при Бит.

По широкому
світі.

Завдяки посередництву Кельога відновлений контакт між Чиле і Перу. Після 17-місячної перерви зносини між обома республіками уклали знову на шлях дипломатичних відносин.

Нижньополянські торгівельні переговори будуть відновлені 10. вересня.

Степан Радіч трохи по-
дужавши, помістив гострі
статті в партійний деншик,
де прирівняв хорватську
справу до юденської.

Чеський уряд має перед парламентом проєкт закону про забезпечення та пенсії для вихідних службовців, між ними і журналістів.

У Відні відчинений сві-
тацький фестиваль, на який
приїхало 200,000 осіб, голо-
вно з Німеччини.

Офіційна трепана агенція заперечує часописним звісткам про те, що опозиційні партії рішили бойкотувати найближчі вибори до парламенту, недоведені новою виборчою системою.

Театри.

Міський великий театр:
21-го т. 7:30 „Помста Йон-
кова“ опер.

Міський „Театр Новин“.
21-го г. 8:30 Нова програма

KIHA.

„Палас“: „Автом за шк
сти“.
„Лев“: „Що може жінка“.
„Аполло“: „Муж без шлю
бу“ і „Довшка сатани“.
„Фатаморган“: „Велика
парада на морі“ і „Хресті
шлях жінки“.
„Байка“: „Люди і жі-

Бірюжа.

Гроші.
Американ. долар 887-90-
88-80, канадський долар
81-80—82-00, чеська корона
0-26-66—0-27-00, австрійський
шілінг 1-25-50—1-26-00, руму-
нська лея 0-05-50—0-06-00, фран-
цузький франк 0-35-00 —
0-35-25, швейцарський франк
1-71-50—1-72-00, флорин ште-
рлінгів 43-40-00—43-60-00, радян-
ський червоний 25-00—25-50.

А. ПЯСЕЦКІ С. А. КРАКІВ

ВЛАСНІ СКЛЕНІ: Краків, Головний Ринок, Лінія А-Б і Ц-Д.
Варшава, Краківське передмістя ч. 7.

порука безконфесійно, у величезній виборі рози чоколадки сметанової, молочної, десертної і до варення як також чоколадки, кармаліки і пиріжки. — Не шумно рекламую, але експертно знаменитими виробами, зробленими з гаранційно чистих сировин, хочемо здобувати признання найширших кругів, одночасно численні найпристосованіші піни. Замовлення приймає Народна Торговля у Львові.

43-52

у Німеччині на 1 відсоток від Франції. За минулий рік записали на 400.000 менше уродин, ніж у 1918 р. Коли взяти як міру нормальний ріст населення перед війною, то за останніх 7 літ Німеччина втратила 28 відсотків. Коли такий процес потрібав ще п'ять літ, тоді ріст народни дупинитися. Преса шукає відповіді на це явище і відповідає: пролетаріат пам'ятає тяжкі літа війни і дається збільшити свою рідину. Приблизно 800.000 родин у Німеччині не має постійного місця, де могли би жити і тому вони не в силі поволити собі такий тяжкий багаж як діти.

— Прогулянки на Майдані, що відбуваються тут в неділю дня 22-го ц. м. зводять безумовно явище цього-ж дня в год. 3.30 тисяч у вестибул головної галерії. Там будуть делегати „Т-ва охорони міста“, які видадуть анжисковий запис, бачити. Харчі взяти на дорогу.

— Не кажіть, що вам не треба життєвого забезпечення. Так говорили вже багато людей, не забезпечуючи своєї родини і тому міліони вліт і сиріт живе в бідності. Пам'ятайте про це і забезпечіть свою родину в Товаристві „НАРПАТІЯ“ Львів, Руська 18. І. п.

— Про що повинен кожний знати Ця 14 липня зачала дітя посезонна випродаж

Дель-Ка одинокі артикули, призначені до цієї випродажні знижені аж до 50%. Варта переко-натися, оглядаючи вистави і скористати з такої нагоди. Знижка ця є з привозу піджонкої випродажні складу з інших артикулами. За безцін можна закупити поодинокі пари. Не зводіти в закуп-нові, бо багато є рефактантів, які за позовку ціни радо купують. Чим пі-ніше рішетеся купити, тим дежма мож-ливість дбрати собі відповідне чигло.

КОНЦІПЕНТА
РУТИНОВАНО
ГО прийме від і. вер-
есня 6. р. канцеля-
рія адвоката д-ра
Горбачевського і др.
Електронича в
Чорткові. 123 1-3

ІВАН ЛЕВИЦЬ-
КИЙ. Теорії на
серпнику з фортепи-
ном: Романца. Air
varie. Мазурка. Нок-
турн. Капа. Вальс.
Мережка. Україн-
ський Танок. Укра-
їнська Рандоль.
Гетьмани. Дума.
98 1-1

ХЛОПЦІВ до на-
уки різбарства
приймає М. Сабарай,
Голоско к. Львова
почта Закарпаттв.
122 1-2

ДВІ КІМНАТИ
ФРОНТОВІ з
особним виходом в о-
колиці Зеленої ву-
лиці до віднайму най-
радіше для канцлера
або бюро. — Зголош.
до Адміністрації „Ді-
ла“ під „дві кім-
нати“. 114 2-2

ристати в доповідь Товариства Прихиль-
ників Освіти, і „Студентської Громади“,
в складуючому шкільному році. Рецензії
збірки в поодинокі посвідства будуть
подані до відомо окремими комунікатами
в часописат.

ЗА ВИДІЛ Т-ВА:

Богдан Ковацький Мих. Добрянський
" о. голови. секретар.

ОПОВІСТКИ.

Новий Український Театр дир. П.
Кар бінович.
Список. Вихід 22 VII Маруся Богуславка.
Корчун 22/VII поп. Воскресеніє.
Комітет 23 VII Маруся Богуславка
24/VII Вій.

ДРІБНІ ОГолоШЕННЯ

БРИЛІАНТИ, також іншу біжутерію
купує по високій ціні Домбров-
скі - Роза Жевські, Львів (Готель
Жоржа) Академічна 2. 2481 5-2

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Спеціаліст недуг кишко. серця і жовудка

д-р Фелікс Ган
Львів, Городецька 46.

2353 Пересвітлення Рентгеном. 13-24

ПОДЯКА.

За совісне і доброзичливе надомовання
і встановлення зубів, складаю Вп. днарю
Якові Нассові, Львів вул. Сикстуська 17.
П. пов. ширю подяку.

118 Гусаківський Осип. 1-1

**Американський
Смалець і Солонину**

Марки Swift & Company Ltd.
по найнижчих цінах поручає Фірма
ІОСИФ БУССГАНГ, Львів Фран-
цішканська 8. Тел. 14-16.

Дентист Яків Насс

Львів, вул. Сикстуська ч. 17, П. п.
Скільки років хитаються зуби, боль-
отування й виникання зубів без болі.
Пітучі зуби в качуку і золоті пісця
американської системи. Пациєнти з про-
двільної подягоджені в найкоротшому
часі. П. Т. Урядовий і студентський значка
111 анжиска. Подарки в сплату. 4-5

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає Василь Мудрий.

Видає Видавничі Спілки „Діло“.

З друкарні Видавничої Спілки „Діло“. Львів. Ринок ч. 10.

МИЛО з ЛЬВАМИ

Подаємо до ласкавого відома відпис
одного з численних Похвальних листів,
котрі отримуємо за наші дзвони.

Михайло Брилинський.

Зашковичі, дня 20. V. 1928 року.

Відпис.

Лист похвальний.

Всечесний Пане Брилинський!

Ми громадяне з Громади Зашкович повіта Городка
Ягайлонського набули ми дзвін з Вашої фірми (ліярні),
ваги 147 кг. Отже не знали ми, які Ваша фірма вис-
лає дзвони, єслиби ми не мали також набутих дзвонів з ін-
ших фірм. Тож маємо власне на нашій дзвінниці уміщені
(2) дзвони фірми з Перемишля (оден дзвін вагою 50 кг.,
другий 207 кг.) і власне третій дзвін набутий з Вашої
фірми, осадили ми на нашій давінниці яко середнішній,
а коли дзвонимо, то здалека чути лише оден дзвін, власне
з Вашої фірми, а саме так, якби осадив одного хлопа
горлатого межі двоє дитят. Єсли може хто не вірить,
а має намір набути дзвони, то може в нашій Громаді до-
бре навчитися о закупі. Тож поважаний Пане, Ваша
фірма заслуговує велику, а велику подяку-пошану і заслугу,
бо є певно справедлива фірма, ліярня дзвонів — не
обманює людей і висилає дзвони дешеві з доброго ма-
теріялу.

МИХАЙЛО КІЦАЙ, Начальник Громади. (печатка)

Дмитро Романів, дяк. Іван Павлишин, провізор. Маляр
Федько. Іван Швець. Михайло Павлишин. Іван Филиппів.

ГР. КАТ. УРЯД ПАРОХІЯЛЬНИЙ В ЗАВИДОВИЧАХ.

О. ВАСИЛЬ СЕНЬ.

Згідно з оригіналом.

(печатка).

120 1-1 Львів, червень 1928 р.

„ФОСФОР“

ФАБРИКА ШТУЧНИХ НАВОЗІВ
Л Ъ В І В

БАТОРІЯ 32 Тел. 50-69

СУПЕРФОСФАТИ: кістні і фосфоро-азотові, МІНЕРАЛЬНІ і амоніюві.
РЕФОРМОСФАТИ: кістні і мінеральні від 18 до 26% P₂O₅.
ТОМАСИНИ: „Columeta“, — „Зоря“ і інші як краєві так і закордонні.
СОЛИ потасові і КАІНІТ, АЗОТНЯК, САЛІТРА (Хоржовська) амонію.
САЛІТРА чілійська — СІРЧАН амоніювий
Важно навозне палене і мелене
(97% CaO) — будівельне палене
ФОСФОРІТИ палені і мелені
(CaO) з розп. P₂O₅

Доставляємо по фабр.
цінах і на найлгт. умовках кредит.